

Toelichting ruimtelijke denkrichtingen

In het proces naar een concept-RES voor Regio Foodvalley zijn drie denkrichtingen samenhangende, ruimtelijke uitgewerkt. Daarmee is verkend hoe grootschalige opwek van duurzame elektriciteit in Foodvalley zou kunnen passen. Maar ook hoe je daarin kan aansluiten op actuele gebiedsopgaven. Dit heeft de gesprekken over aandachtspunten en randvoorwaarden ondersteund. De kaartbeelden zijn langs de toetsingscriteria van het Stakeholderoverleg gehouden. Zo is bepaald welke onderdelen van de drie denkrichtingen waardevol zijn in een meer samenhangende strategie voor een concept-RES.

Denkrichting: 'Vitaal landschap'

De denkrichting 'Vitaal Landschap' biedt een integraal toekomstperspectief voor de koppeling tussen de energietransitie én versterking van de vitaliteit van het landschap van de Foodvalley. De opbrengsten van zon en wind worden aangewend voor gebiedsopgaven zoals: verbetering van de recreatieve infrastructuur, herstel van kleinschalige heidegebieden, herstel robuuste natuurverbindingen, terugdringen van de stikstofuitstoot, vernatting van veenweidegebieden en versterken van de historische context van de Grebbelinie. De maat van het landschap is bepalend voor de maat van duurzame opwek. Zo laat Vitaal landschap een verspreide ligging van zonnevelden zien langs vooral het beken systeem. Kansrijke gebieden voor grootschalige opwek bevinden zich ten westen van Nijkerk. Het koppelt zonnevelden aan landbouwgronden langs de beek waarbij extensievere vormen van landbouw de biodiversiteit kan versterken door slimme combinaties van landbouw, natuurontwikkeling en beekherstel te ontwikkelen. Zoals de versterking van de klimaatadaptieve zoetwaterbuffer onder het Veluwemassief. Zoekgebieden voor clustering van windturbines komen voor aan de oostflank van de Foodvalley, nabij de Veluwezoom. Hiermee kan tevens nader verkend worden of de opbrengsten uit grootschalige opwek inzetbaar is voor een meer extensievere vorm van kringlooplandbouw van de intensieve veehouderij.

Toelichting denkrichting 'Alles langs de infrastructuur'

De denkrichting 'Alles langs de Infra' weerspiegelt een slim ruimtegebruik door het benutten van bestaande bufferzones langs de 3 rijkswegen A-1, A-12, en A-30, spoor en langs de uiterwaarden van de Neder-Rijn. De denkrichting zet bovendien op enkele grotere concentratiegebieden voor duurzame opwek. Hierdoor blijft het grootste deel van de Foodvalley vrij van zonnevelden en windturbines. In een energielandschap ten westen van Nijkerk vindt in deze denkrichting grootschalige opwek via zonnevelden plaats. De energiebouwsteen zet tevens in op vernatting van het nabij gelegen veenweidegebied en maakt dit robuust en klimaatadaptief. Ook de oksel van de N781 en A-12 wordt als kansrijk gebied genoemd. Het 'energie-gebiedsfonds' ondersteunt gebiedsprojecten, bijvoorbeeld de aanplant van lanen en houtwallen, beekherstel, versterking van de recreatieve infrastructuur en verbetering van de biodiversiteit. Het gebiedsfonds versterkt de vitaliteit van Foodvalley en draagt bij aan een robuustere landschapsstructuur.

Toelichting denkrichting 'Vitaal agrarisch'

De denkrichting 'Vitaal agrarisch' heeft als uitgangspunt dat de energietransitie van zon en wind onderdeel kan worden van de toekomstige bedrijfsvoering van de agrariërs die werkzaam zijn in Regio Foodvalley. De stip op de horizon is dat de agrariërs en hun opvolgers een duurzaam agrarisch toekomst perspectief te bieden. Inzet is om zonnevelden en windmolens op zorgvuldig geselecteerde gronden als nieuw verdienmodel, een koppelkans, te laten bijdragen aan het verbeteren van de inkomenspositie van de boer én aan het milieu: de bodem, de natuur, biodiversiteit en het klimaat. Kringlooplandbouw wordt hierin steeds belangrijker. Ook verregaande specialisatie van agrarische bedrijven zoals natuurboeren en high tech 'footloose' landbouw kan hierbij aan betekenis winnen in de Foodvalley. Ruimtelijk stelt deze denkrichting voor om aan de oostzijde van Foodvalley, nabij de Veluwezoom, een afwisseling van zonnevelden en windturbines in het agrarisch kampenlandschap in te passen. De windturbines staan dan gesitueerd nabij de 'rand' van de Veluwezoom. In het overige deel van de Foodvalley liggen de zonnevelden verspreid en ingepast m.b.v. de karakteristieke landschapselementen, behoudens op enkele plekken, waar een wat grotere concentratie van zonnevelden wordt voorgesteld.

RES Foodvalley

Voorlopige denkrichting 1 van 3: Vitaal Landschap

H+N+
S+ +

OVER
MORGEN

Toelichting denkrichting

De denkrichting 'Vitaal Landschap' biedt een integraal toekomstperspectief voor de koppeling tussen de energietransitie én de versterking van de vitaliteit van het landschap van de Foodvalley!

Vitaal landschap laat een verspreide ligging van zonnevelden zien langs vooral het beken systeem. Windturbines zijn in het oostelijk deel van de Foodvalley gesitueerd. Kansrijke gebieden voor grootschalige opwek bevinden zich ten westen van Nijkerk.

Vitaal landschap draagt bij aan herstel van een vitaal bekensysteem met houtwallen en aanliggende vochtige gronden. Het koppelt zonnevelden aan landbouwgronden langs de beek waarbij extensievere vormen van landbouw de biodiversiteit kan versterken door slimme combinaties van landbouw, natuurontwikkeling en beekherstel te ontwikkelen. Zoals de versterking van de klimaatadaptieve zoetwaterbuffer onder het Veluwemassief.

De opbrengsten van zon en wind worden aangewend om gebiedsopgaven zoals: verbetering van de recreatieve infrastructuur, herstel van kleinschalige heidegebieden, herstel robuuste natuurverbindingen, terugdringen van de stikstofuitstoot, vernatting van veenweidegebieden en versterken van de historische context van de Grebbelinie mede te financieren.

Zoekgebieden voor clustering van windturbines komen voor aan de oostflank van de Foodvalley, nabij de Veluwezoom. Hiermee kan tevens nader verkend worden of de opbrengsten uit grootschalige opwek inzetbaar is voor een meer extensievere vorm van kringlooplandbouw van de intensieve veehouderij.

Legenda

- Zonneveld
- Heide ontwikkeling / revitalisering
- Recreatieve ontwikkeling
- Aanplant van houtwallen
- Van naaldbos naar loofbos
- Vernatting
- Infrastructuurbundel
- Zoekgebied windturbines in lijnopstelling
- Aanduiding innudatiegebied langs het Valleikanaal
- Aanduiding innudatiegebied langs het Valleikanaal
- Robuuste verbinding heidegebieden
- Bekensysteem
- Concentratiegebied, grootschalige opwek zonne-energie
- Concentratiegebied, grootschalige opwek zonne-energie op daken distributietrein
- (gebied rondom) station
- Concentratiegebied, opwek windenergie

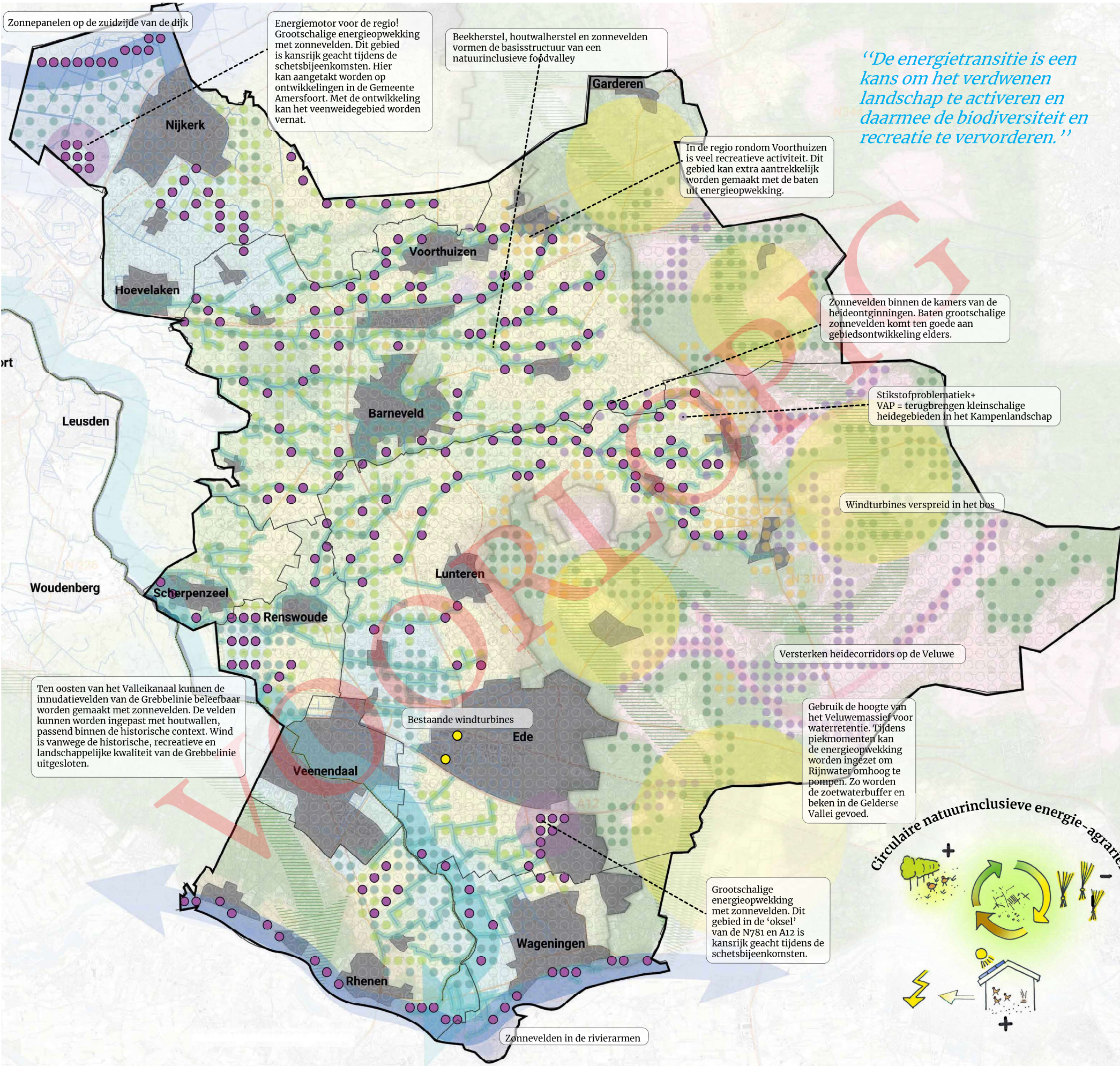
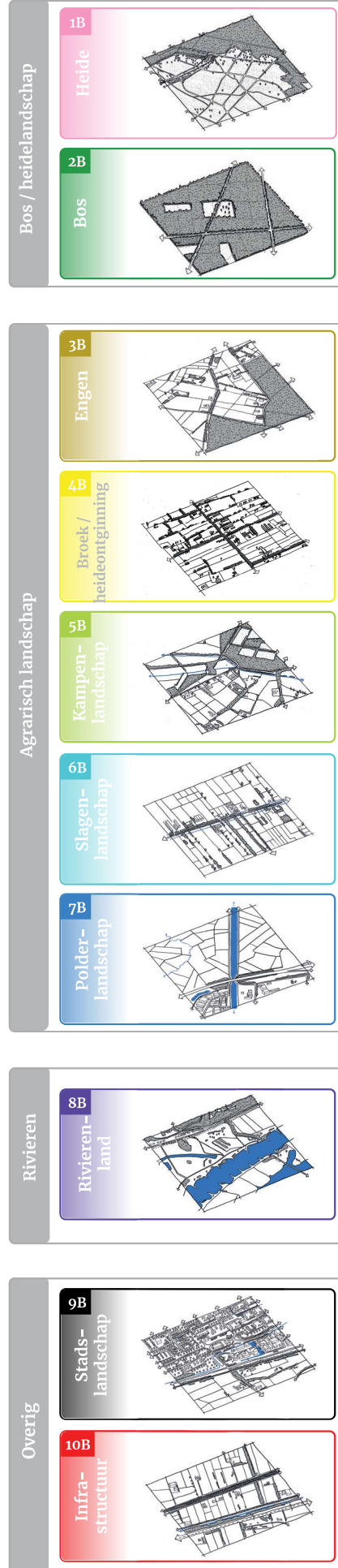
Disclaimer

Deze kaart is het resultaat van schetsbijeenvakomen waarop mogelijke ideeën zijn geformuleerd. Deze ideeën zijn per denkrichting in de vorm van punten, lijnen en/of clusters op de kaart verbeeld.

De ingetekende locaties zijn echter indicatief en doen geen enkele uitspraak over de wenselijkheid of mogelijkheid van daadwerkelijke realisatie. Er kunnen dan ook geen rechten aan worden ontleend.

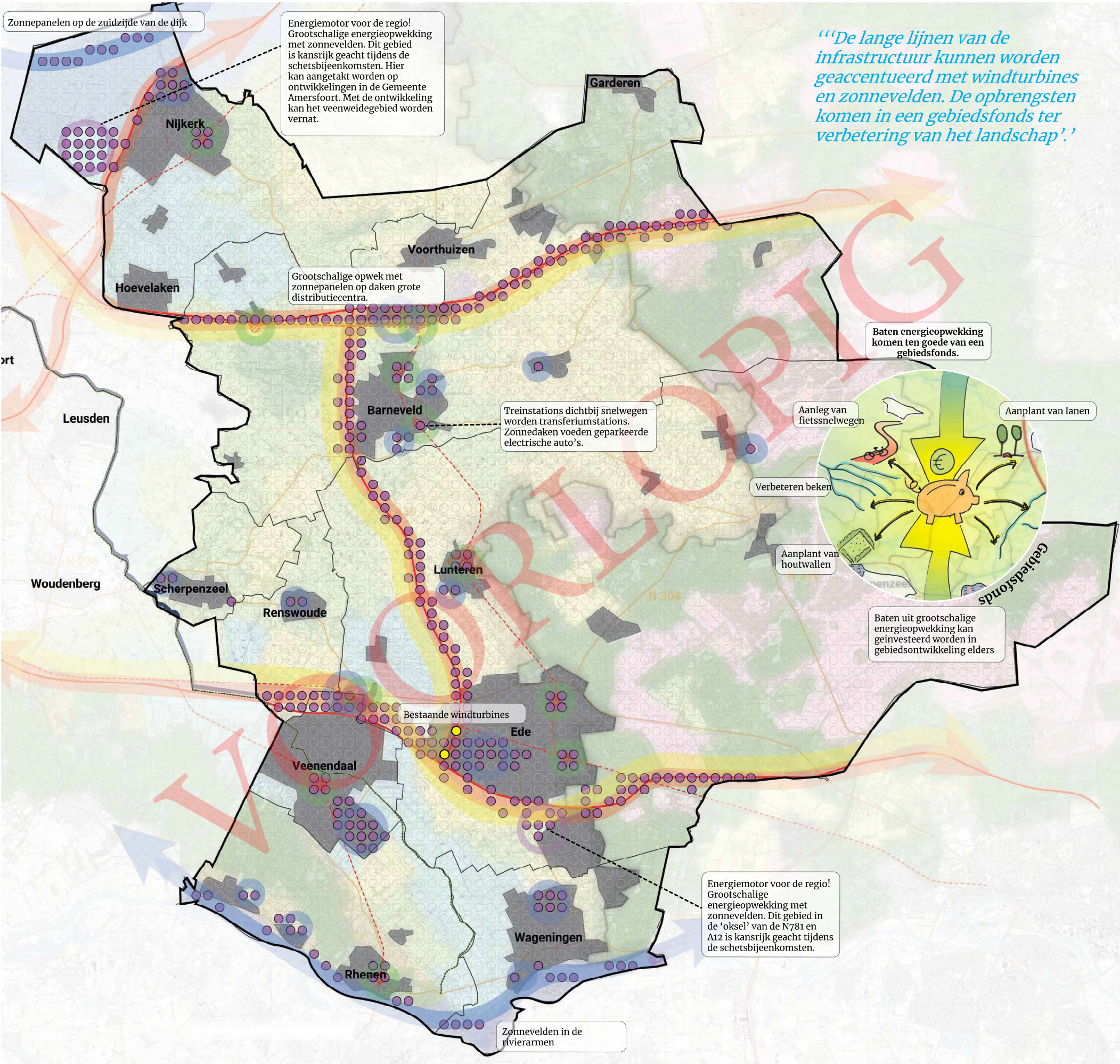

Landschapstypen

RES Foodvalley

Voorlopige denkrichting 2 van 3: Alles langs de infrastructuur

“De lange lijnen van de infrastructuur kunnen worden geaccentueerd met windturbines en zonnevelden. De opbrengsten komen in een gebiedsfonds ter verbetering van het landschap.”

Toelichting denkrichting

De denkrichting ‘Alles langs de Infra’ weerspiegelt een slim ruimtegebruik door het benutten van bestaande bufferzones langs de 3 rijkswegen A-1, A-12, en A-30, spoor en langs de uiterwaarden van de Neder-Rijn. Hierdoor blijft het grootste deel van de Foodvalley vrij van zonnevelden en windturbines. De ‘lost landscapes’ krijgen hierdoor een nieuwe identiteit.

Bijzonder is de energiemotor ten westen van Nijkerk. Hier vindt grootschalige opwek via zonnevelden plaats en het takt aan op de ontwikkeling van de buurgemeente Amersfoort. Deze locatie kan mogelijk voorzien in een belangrijk deel van de energieopgave. De energiebouwsteen zet tevens in op vernatting van het nabij gelegen veenweidegebied en maakt dit robuust en klimaatadaptief. Ook de oksel van de N781 en A-12 wordt als kansrijk gebied genoemd.

Het ‘energie-gebiedsfonds’ ondersteunt gebiedsprojecten, bijvoorbeeld de aanplant van lanen en houtwallen, beekherstel, versterking van de recreatieve infrastructuur en verbetering van de biodiversiteit.

Het gebiedsfonds versterkt de vitaliteit van Foodvalley en draagt bij aan een robuustere landschapsstructuur. Aandachtspunt voor de dooradering van het gebied met windturbines die de ruimtelijke kwaliteit aantasten en de beleving van de Foodvalley verandert.

Legenda

- Zonneveld
- Heide ontwikkeling / revitalisering
- Recreatieve ontwikkeling
- Aanplant van houtwallen
- Van naaldbos naar loofbos
- Vernatten
- Infrastructuurbundel
- Zoekgebied windturbines in lijnopstelling
- Aanduiding innudatiegebied langs het Valleikanaal
- Aanduiding innudatiegebied langs het Valleikanaal
- Robuuste verbinding heidegebieden
- Bekensysteem
- Concentratiegebied, grootschalige opwek zonne-energie
- Concentratiegebied, grootschalige opwek zonne-energie op daken distributieterrein
- (gebied rondom) station
- Concentratiegebied, opwek windenergie

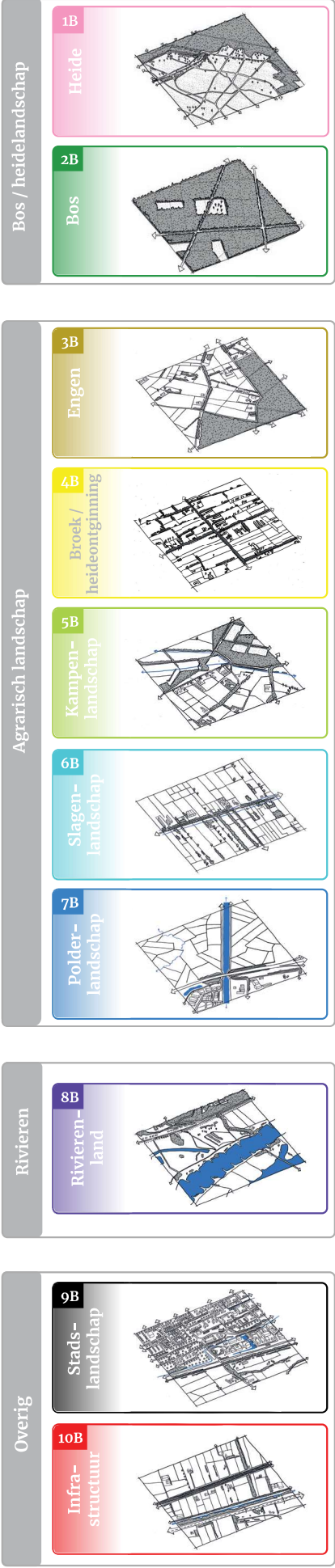
Disclaimer

Deze kaart is het resultaat van schetsbijekomsten waarop mogelijke ideeën zijn geformuleerd. Deze ideeën zijn per denkrichting in de vorm van punten, lijnen en/of clusters op de kaart verbeeld.

De ingetekende locaties zijn echter indicatief en doen geen enkele uitspraak over de wenselijkheid of mogelijkheid van daadwerkelijke realisatie. Er kunnen dan ook geen rechten aan worden ontleend.

Landschapstypen

RES Foodvalley

Voorlopige denkrichting 3 van 3: Vitaal agrarisch

H+N+
S+ +

OVER
MORGEN

Toelichting denkrichting

De denkrichting 'Vitaal Platteland' staat voor een ruimtelijke toekomstverkenning. Uitgangspunt is hierbij dat de energietransitie van zon en wind onderdeel kan worden van de toekomstige bedrijfsvoering van de agrariërs die werkzaam zijn in Foodvalley.

De stip op de horizon is om de agrariërs en hun opvolgers een duurzaam agrarisch toekomst perspectief te bieden. Inzet is om zonnenvelden en windmolens op zorgvuldig geselecteerde gronden als nieuw verdienmodel, een koppelkans, te laten bijdragen aan het verbeteren van de inkomenspositie van de boer én aan het milieu: de bodem, de natuur, biodiversiteit en het klimaat. Kringlooplandbouw wordt hierin steeds belangrijker. Ook verdergaande specialisatie van agrarische bedrijven zoals natuurboeren en high tech 'footloose' landbouw kan hierbij aan betekenis winnen in de Foodvalley.

Ruimtelijk stelt deze denkrichting voor om aan de oostzijde van Foodvalley, nabij de Veluwezoom, een afwisseling van zonnenvelden en windturbines in het agrarisch kampenlandschap in te passen. De windturbines staan dan gesitueerd nabij de 'rand' van de Veluwezoom. In het overige deel van de Foodvalley liggen de zonnenvelden verspreid en ingepast m.b.v. de karakteristieke landschapselementen, behoudens op enkele plekken, waar een grotere concentratie van zonnenvelden wordt voorgesteld.

Legenda

- Zonnenveld
- Heide ontwikkeling / revitalisering
- Recreatieve ontwikkeling
- Aanplant van houtwallen
- Van naaldbos naar loofbos
- Vernatten
- Infrastructuurbundel
- Zoekgebied windturbines in lijnopstelling
- Aanduiding innudatiegebied langs het Valleikanaal
- Aanduiding innudatiegebied langs het Valleikanaal
- Robuuste verbinding heidegebieden
- Bekensysteem
- Concentratiegebied, grootschalige opwek zonne-energie
- Concentratiegebied, grootschalige opwek zonne-energie op daken distributieterrein
- (gebied rondom) station
- Concentratiegebied, opwek windenergie

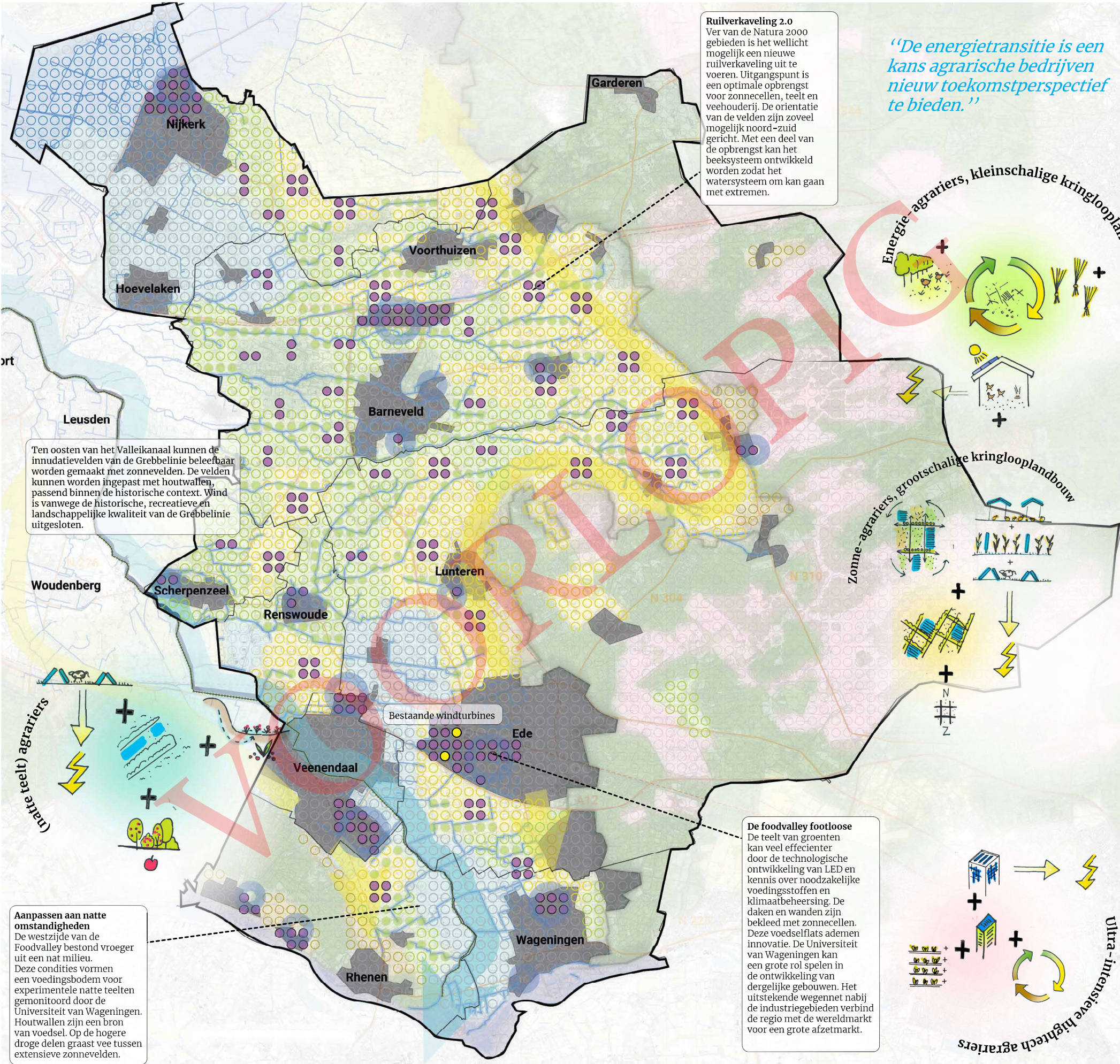
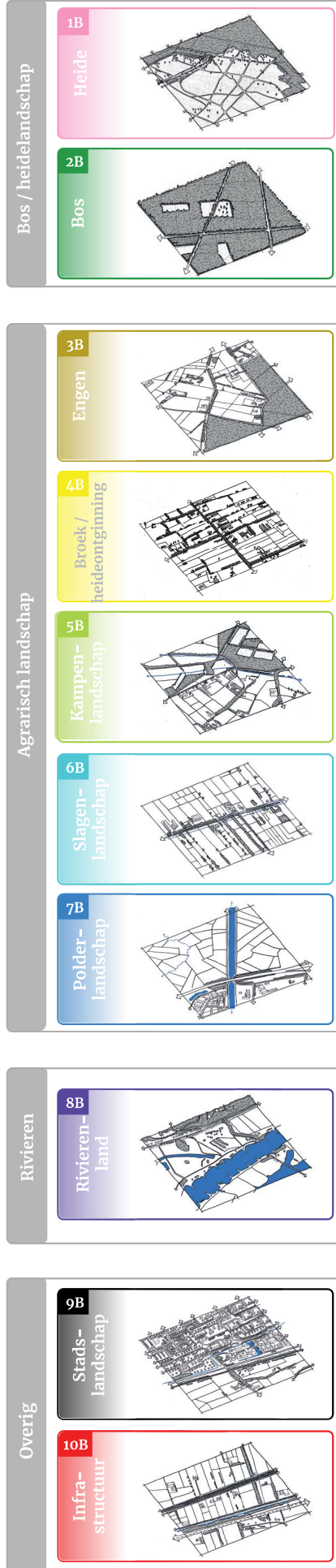
Disclaimer

Deze kaart is het resultaat van schetsbijkomenkomsten waarop mogelijke ideeën zijn geformuleerd. Deze ideeën zijn per denkrichting in de vorm van punten, lijnen en/of clusters op de kaart verbeeld.

De ingetekende locaties zijn echter indicatief en doen geen enkele uitspraak over de wenselijkheid of mogelijkheid van daadwerkelijke realisatie. Er kunnen dan ook geen rechten aan worden ontleend.

0 1 2 3 4 5 6 7 8km

Landschapstypen

Ruilverkaveling 2.0
Ver van de Natura 2000 gebieden is het wellicht mogelijk een nieuwe ruilverkaveling uit te voeren. Uitgangspunt is een optimale opbrengst voor zonnecellen, teelt en veehouderij. De oriëntatie van de velden zijn zoveel mogelijk noord-zuid gericht. Met een deel van de opbrengst kan het beekstelsel ontwikkeld worden zodat het watersysteem om kan gaan met extremen.

“De energietransitie is een kans agrarische bedrijven nieuw toekomstperspectief te bieden.”

Energie-agrariërs, kleinschalige kringlooplandbouw

Zonne-agrariërs, grootschalige kringlooplandbouw

Ultra-intensieve hightech agrariërs

Ten oosten van het Valleikanaal kunnen de innudatievelden van de Grebbelinie beleefbaar worden gemaakt met zonnenvelden. De velden kunnen worden ingepast met houtwallen, passend binnen de historische context. Wind is vanwege de historische, recreatieve en landschappelijke kwaliteit van de Grebbelinie uitgesloten.

Bestaande windturbines

De foodvalley footloose
De teelt van groenten kan veel efficiënter door de technologische ontwikkeling van LED en kennis over noodzakelijke voedingsstoffen en klimaatbeheersing. De daken en wanden zijn bekleed met zonnecellen. Deze voedsel flats ademen innovatie. De Universiteit van Wageningen kan een grote rol spelen in de ontwikkeling van dergelijke gebouwen. Het uitstekende wegennet nabij de industriegebieden verbindt de regio met de wereldmarkt voor een grote afzetmarkt.

Aanpassen aan natte omstandigheden
De westzijde van de Foodvalley bestond vroeger uit een nat milieu. Deze condities vormen een voedingsbodem voor experimentele natte teelten gemonitord door de Universiteit van Wageningen. Houtwallen zijn een bron van voedsel. Op de hogere droge delen graast vee tussen extensieve zonnenvelden.